

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
เรื่อง วิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์
การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙

การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้มีหนังสือ ที่ มท ๕๓๐๙.๒/๖๑๙๒ ลงวันที่ ๑๙ เมษายน ๒๕๕๔ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ขอรื้อวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ความว่า ตามที่คณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ กำหนดให้ รัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐมีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ สำหรับหน่วยงานของตน แต่ในกรณีที่รัฐวิสาหกิจยังไม่สามารถจัดให้มี ระเบียบดังกล่าว ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติ เกี่ยวกับความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ โดยอนุโลม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคขอ รื้อหรือแน่วปฏิบัติเกี่ยวกับระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความ รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ ดังนี้

๑. กรณีพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้กระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกในการ ปฏิบัติงานตามหน้าที่ เป็นเหตุให้บุคคลภายนอกเสียชีวิต และหรือทรัพย์สินได้รับความเสียหาย รวมทั้งทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ได้รับความเสียหาย เมื่อการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาคได้ แต่งตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบแล้วเห็นว่า ความเสียหายเกิดจากการ กระทำของพนักงานโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงในระหว่างปฏิบัติหน้าที่ กรณีดังกล่าวนี้การ จ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอก ไม่ว่าจะเป็นค่ารักษาพยาบาล ค่าจัดการศพ ค่าซ่อมแซม ทรัพย์สิน และค่าเสียหายอื่น ๆ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคสามารถจ่ายค่าเสียหายให้แก่ บุคคลภายนอกได้เลยหรือต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยในฐานะผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาตรวจสอบ ความเห็นแทนกระทรวงการคลังตามหลักเกณฑ์ข้อ ๓ ในหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ ก่อนหรือไม่ หรือจะต้องปฏิบัติอย่างไร

๒. สืบเนื่องจากกรณีตามข้อ ๑ การไล่เบี้ยจากพนักงานผู้ทำละเมิดทั้งค่าเสียหาย ที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชำระให้บุคคลภายนอกและค่าซ่อมแซมทรัพย์สินของการไฟฟ้าส่วน ภูมิภาคต้องถือปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความ รับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ หมวด ๑ กรณีเจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงาน ของรัฐ ข้อ ๑๗ โดยส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นอีกครั้งหนึ่ง

ส่งพร้อมหนังสือ ที่ นร ๐๖๐๖/๕๑๙ ลงวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๔ ซึ่งสำนักงาน คณะกรรมการกฤษฎีกามีถึงสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ก่อนเรียกร้องให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าเสียหายหรือไม่ อย่างไร

๓. เนื่องจากกรณีตามข้อ ๑ และ ๒ เป็นเรื่องและสำนวนเดียวกันเพื่อความรวดเร็ว และเกิดความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน ซึ่งหากล่าช้าอาจมีผลถึงอายุความใช้สิทธิเรียกร้อง การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะขอส่งสำนวนทั้งสองกรณีดังกล่าว ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นแทนกระทรวงการคลังไปในคราวเดียวกัน โดยไม่ต้องส่งสำนวนกรณีไล่เบี้ยจากพนักงานผู้ทำละเมิดให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบอีกจะปฏิบัติได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยมีผู้แทนการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นผู้ชี้แจงรายละเอียดแล้ว ปรากฏข้อเท็จจริงเพิ่มเติมว่า เมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ นายวิรัตน์ ศรีชมชื่น พนักงานขับรถของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ได้ขับรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค หมายเลขทะเบียน ๙๓-๗๘๓๑ กรุงเทพมหานคร กลับจากการปฏิบัติงานตรวจนับเสาไฟฟ้า โดยระหว่างทาง เกิดฝนตกพายุลมแรงและถนนลื่นเนื่องจากอยู่ในระหว่างการก่อสร้างมีเศษดินโคลนตกอยู่บนถนน รถยนต์ได้ลื่นไถลไปหยุดขวางทางวิ่งอีกฝั่งหนึ่ง เป็นเหตุให้รถยนต์กระบะหมายเลขทะเบียน บจ-๓๔๑๖ กส. ของนางเรือนเพชร ใบสีจวง พุ่งเข้าชนทำให้นายแดนสวรรค์ สุกทน ผู้นั่งโดยสารในรถยนต์กระบะเสียชีวิต รถยนต์กระบะเสียหาย และรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหาย ทายาทของนายแดนสวรรค์ฯ และนางเรือนเพชรฯ เจ้าของรถยนต์กระบะ ได้เรียกร้องให้การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชดใช้ค่าเสียหายที่เกิดขึ้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ (อุบลราชธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนพนักงานขับรถยนต์ดังกล่าว^๑ ปรากฏผลการพิจารณาเกี่ยวกับการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่บุคคลภายนอกว่า ในกรณีของทายาทของนายแดนสวรรค์ฯ คณะกรรมการสอบสวนได้เจรจาต่อรองจนกระทั่งทายาทของนายแดนสวรรค์ฯ ยอมรับค่าสินไหมทดแทน จำนวน ๔๖๐,๐๐๐ บาท และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้จ่ายเงินดังกล่าวให้แก่ทายาทของนายแดนสวรรค์ฯ แล้วเมื่อวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔ ส่วนค่าสินไหมทดแทนสำหรับรถยนต์กระบะของนางเรือนเพชรฯ นั้น ไม่อาจตกลงกันได้ เพราะนางเรือนเพชรฯ เรียกร้องค่าเสียหายเป็นจำนวน ๑๘๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเป็นจำนวนที่สูงเกินความจริง จึงปฏิเสธข้อเรียกร้อง สำหรับการสอบสวนเกี่ยวกับการกระทำละเมิดของนายวิรัตน์ฯ คณะกรรมการสอบสวนเห็นว่า การกระทำของนายวิรัตน์ฯ เป็นการกระทำโดยประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง และให้นายวิรัตน์ฯ ชดใช้ค่าเสียหายที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องจ่ายให้แก่บุคคลภายนอกและหรือตามคำพิพากษาถึงที่สุดของศาล รวมถึงค่าซ่อมรถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ในสัดส่วนร้อยละ ๒๐ ของค่าเสียหายทั้งหมดที่เกิดจากมูลละเมิด หลังจากนั้น ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้สั่งการให้นำเรื่องดังกล่าวให้คณะกรรมการพิจารณาระดับสูงพิจารณา^๒

^๑ คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เขต ๒ (อุบลราชธานี) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่ จ.๒-ส/๒๕๕๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนนายวิรัตน์ ศรีชมชื่น ตำแหน่งพนักงานขับรถ ผกส. กฟจ. กส. ลงวันที่ ๑๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๓

^๒ คำสั่งการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค ที่ พ.(ก) ๘๒/๒๕๕๓ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณา

โดยคณะกรรมการพิจารณาระดับสูงได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๕๔ ว่าอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำโดยประมาทเลินเล่อของนายวิรัตน์ฯ แต่ไม่ถึงขั้นร้ายแรง นายวิรัตน์ฯ จึงไม่ต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหายต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค

นอกจากนี้ นางเรือนเพชรฯ ได้ฟ้องคดีละเมิดเพื่อเรียกค่าเสียหายต่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์ตามคดีแพ่งหมายเลขดำที่ ๓๓๖/๒๕๕๔ โดยฟ้องนายวิรัตน์ ศรีชมชื่น เป็นจำเลยที่ ๑ และการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เป็นจำเลยที่ ๒

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้พิจารณาข้อหาหรือของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคประกอบกับข้อเท็จจริงดังกล่าวแล้ว เห็นว่า กรณีนี้เมื่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเป็นรัฐวิสาหกิจจึงไม่จำเป็นต้องอยู่ภายใต้บังคับของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ. ๒๕๓๙ แต่โดยที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคยังไม่มีระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การปฏิบัติเกี่ยวกับความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ และการดำเนินการใด ๆ ที่หมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดให้เป็นหน้าที่ของกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ตามนัยมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๓๙^๓ สำหรับประเด็นข้อหาหรือของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคนั้น เห็นสมควรกำหนดประเด็นการพิจารณาดังนี้

ประเด็นที่หนึ่ง การพิจารณาจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกในกรณีพนักงานการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอก การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องส่งสำนวนสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ในฐานะเป็นผู้กำกับดูแลการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคพิจารณาตรวจสอบ หรือสามารถจ่ายค่าเสียหายให้แก่บุคคลภายนอกทันที นั้น เห็นว่า ข้อ ๓๑^๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ซึ่งเป็นบทบัญญัติเริ่มต้นกระบวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก กำหนดให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม การตั้งคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดตามข้อ ๓๓^๕ จึงต้องมีขึ้นเพื่อให้ดำเนินการตามข้อ ๓๑ ประกอบกับข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ นั้นเอง ซึ่ง

ระดับสูง ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๓ ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการพิจารณาระดับสูงมีอำนาจหน้าที่รวมถึงการพิจารณาสอบสวนความรับผิดชอบทางแพ่งด้วย และหากมติที่ประชุมของคณะกรรมการพิจารณาระดับสูงสั่งให้ดำเนินการในเรื่องใด ๆ หน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องจะต้องดำเนินการตามมตินั้น

^๓ หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๒๑๔/ว ๒๓๕ ลงวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙

^๔ ข้อ ๓๑ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ทำให้เกิดความเสียหายต่อบุคคลภายนอก ถ้าเจ้าหน้าที่ผู้นั้นเห็นว่าความเสียหายเกิดขึ้นเนื่องในการที่ตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นแจ้งต่อผู้บังคับบัญชาโดยไม่ชักช้า และให้มีการรายงานตามลำดับชั้นถึงหัวหน้าหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น แต่ในกรณีที่เจ้าหน้าที่เป็นรัฐมนตรีหรือกรรมการที่ตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐหรือผู้ซึ่งไม่สังกัดหน่วยงานของรัฐแห่งใดหรือผู้ซึ่งไม่มีผู้บังคับบัญชา ให้ดำเนินการตามข้อ ๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) และให้นำข้อ ๘ ถึงข้อ ๒๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๕ ข้อ ๓๓ เมื่อได้รับคำขอตามข้อ ๓๒ และหน่วยงานของรัฐที่ได้รับคำขอไว้เห็นว่าเป็นเรื่อง

รวมถึงการส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงไปยังกระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบตามข้อ ๑๗^๖ ด้วย แต่การส่งสำนวนดังกล่าวจะกระทำเฉพาะกรณีที่หน่วยงานของรัฐเห็นสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่บุคคลภายนอกเท่านั้น ซึ่งคณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะพิเศษ) ได้เคยตอบข้อหารือทำนองนี้ไว้แล้ว (เรื่องเสร็จที่ ๓๗๐/๒๕๔๔) ดังนั้น ในกรณีที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ทายาทของนายแดนสวรรค์ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็ต้องส่งสำนวนไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังเพื่อพิจารณาตรวจสอบตามข้อ ๑๗ ประกอบกับข้อ ๓๑ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ แม้ว่าการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะได้จ่ายเงินค่าสินไหมทดแทนให้แก่ทายาทของนายแดนสวรรค์ ไปแล้วก็ตาม ส่วนกรณีที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรไม่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่นางเรือนเพชรฯ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคก็สามารถแจ้งคำสั่งให้นางเรือนเพชรฯ ทราบได้ทันทีโดยไม่ต้องส่งสำนวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยตรวจสอบแต่อย่างใด

แต่อย่างไรก็ตาม กรณีที่นางเรือนเพชรฯ ได้ยื่นฟ้องคดีละเมิดต่อศาลจังหวัดกาฬสินธุ์นั้น ผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่รายงานการถูกฟ้องคดีดังกล่าวให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทนกระทรวงการคลังทราบและต้องปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย ตามข้อ ๓๕^๗ ของระเบียบสำนัก

ที่เกี่ยวกับตน ให้แต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการต่อไปโดยไม่ชักช้า

^๖ ข้อ ๑๗ เมื่อผู้แต่งตั้งได้รับผลการพิจารณาของคณะกรรมการแล้ว ให้วินิจฉัยสั่งการว่ามีผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหรือไม่ และเป็นจำนวนเท่าใด แต่ยังมีต้องแจ้งการสั่งการให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

ให้ผู้แต่งตั้งส่งสำนวนภายในเจ็ดวันนับแต่วันวินิจฉัยสั่งการให้กระทรวงการคลังเพื่อตรวจสอบ เว้นแต่เป็นเรื่องที่กระทรวงการคลังประกาศกำหนดว่าไม่ต้องรายงานให้กระทรวงการคลังตรวจสอบ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาโดยไม่ชักช้า และให้มีอำนาจตรวจสอบพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่เห็นสมควรจะให้บุคคลใดส่งพยานหลักฐานหรือมาให้ถ้อยคำเพื่อประกอบการพิจารณาเพิ่มเติมอีกก็ได้

ในระหว่างการศึกษาของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งสั่งการให้เตรียมเรื่องให้พร้อมสำหรับการออกคำสั่งให้เจ้าหน้าที่ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือดำเนินการฟ้องคดีเพื่อมิให้ขาดอายุความสองปี นับจากวันที่ผู้แต่งตั้งวินิจฉัยสั่งการ

ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหกเดือน ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควรและแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ เว้นแต่ในกรณีหน่วยงานของรัฐนั้นเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้กระทรวงการคลังพิจารณาให้แล้วเสร็จก่อนอายุความสองปีสิ้นสุดไม่น้อยกว่าหนึ่งปี ถ้ากระทรวงการคลังไม่แจ้งผลการตรวจสอบให้ทราบภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามที่เห็นสมควร และแจ้งให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ

^๗ ข้อ ๓๕ ในกรณีที่ผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาล ให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งตั้งคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า เว้นแต่จะได้มีการตั้งคณะกรรมการดังกล่าวได้แล้ว และให้ประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อเตรียมการต่อสู่คดีต่อไป พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบและปฏิบัติตามที่ได้รับคำแนะนำจากกระทรวงการคลัง

นายกรัฐมนตรีฯ และหากผู้ว่าการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นว่าความเสียหายที่เกิดขึ้นเกินวงเงิน
เพชรา เกิดจากการกระทำละเมิดของนายวิรัตน์ฯ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติหน้าที่ การไฟฟ้าส่วน
ภูมิภาคต้องดำเนินการเพื่อให้ให้นายวิรัตน์ฯ พ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และช่วยเหลือทางคดีแก่
นายวิรัตน์ฯ ในระหว่างนั้นด้วย ตามข้อ ๓๗^๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ประเด็นที่สอง การไล่เบี้ยให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่
การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคชำระให้แก่บุคคลภายนอก และค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายที่
พนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องส่งสำนวนให้
กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบหรือไม่ นั้น ในประเด็นนี้เห็นสมควรแยกการพิจารณา
ออกเป็น ๒ กรณี กล่าวคือ

กรณีที่หนึ่ง การไล่เบี้ยให้พนักงานผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่การ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ใช้ให้แก่บุคคลภายนอกนั้น เห็นว่า การที่เจ้าหน้าที่จะต้องรับผิดชอบชดเชยค่า
สินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐชดเชยให้แก่ผู้เสียหายไปแล้วหรือไม่ เป็นผลมาจากการกระทำ
ละเมิดของเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลภายนอก ดังนั้น การดำเนินการเกี่ยวกับการพิจารณาไล่เบี้ย
พนักงานในกรณีนี้จึงอยู่ภายใต้บังคับของหมวด ๒ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ โดยข้อ
๓๘^๕ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ ได้กำหนดให้คณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และ
กระทรวงการคลัง ต้องพิจารณาด้วยว่าจะต้องมีการไล่เบี้ยหรือไม่ เพียงใด และให้นำข้อ ๒๒ ถึง
ข้อ ๒๙ มาใช้โดยอนุโลมกับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนของเจ้าหน้าที่สำหรับค่าสินไหมทดแทนที่
หน่วยงานของรัฐได้ชดเชยให้แก่ผู้เสียหาย ดังนั้น ไม่ว่าจะเป็นคณะกรรมการฯ ผู้แต่งตั้ง หรือ
กระทรวงการคลังก็ตาม หากมีหน้าที่ในการพิจารณาค่าขอให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนของ
บุคคลภายนอกแล้ว คณะกรรมการฯ ผู้แต่งตั้ง หรือกระทรวงการคลังก็ต้องพิจารณาเรื่องการไล่
เบี้ยให้เจ้าหน้าที่ชดเชยค่าสินไหมทดแทนไปพร้อมด้วย ในกรณีนี้ เมื่อประเด็นแรกได้พิจารณา
มาแล้วว่า หากการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเห็นสมควรชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย การ
ไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องส่งสำนวนให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งทำหน้าที่แทน
กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยจึงต้องเป็นผู้พิจารณา
การไล่เบี้ยให้พนักงานชดเชยค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวด้วย ดังนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้อง

^๔ ข้อ ๓๗ ถ้าผลการพิจารณาของผู้แต่งตั้งยุติเป็นที่สุดว่า ความเสียหายเกิดจากเจ้าหน้าที่ได้
กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องไม่มีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดี แต่ถ้าผู้เสียหายได้ฟ้อง
เจ้าหน้าที่ต่อศาลก่อนแล้วหรือมีการเรียกเจ้าหน้าที่เข้ามาเป็นคู่ความในคดีก่อนแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งผลการ
พิจารณาให้พนักงานอัยการเพื่อแถลงต่อศาล เพื่อให้เจ้าหน้าที่มีโอกาสพ้นจากการเป็นคู่ความในคดี และขอให้
พนักงานอัยการช่วยเหลือทางคดีแก่เจ้าหน้าที่ในระหว่างนั้นด้วย

^๕ ข้อ ๓๘ ในกรณีหน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบต่อบุคคลภายนอกในความเสียหายที่เกิดขึ้น
จากการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่นั้น ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่จะมีหรือไม่ และเพียงใด เป็นกรณีที่หน่วยงาน
ของรัฐจะพิจารณาไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ในภายหลัง ซึ่งคณะกรรมการ ผู้แต่งตั้ง และกระทรวงการคลัง
แล้วแต่กรณี ต้องพิจารณาด้วยว่าจะมีการไล่เบี้ยหรือไม่ หรือจะไล่เบี้ยให้ชดเชยเพียงใดและให้นำข้อ ๒๒ ถึงข้อ
๒๙ มาใช้บังคับกับการชดเชยค่าสินไหมทดแทนที่หน่วยงานของรัฐได้ใช้ให้แก่ผู้เสียหาย โดยอนุโลม

ส่งสำนวนการพิจารณาไล่เบี้ยให้นายวิรัตน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องจ่ายให้แก่บุคคลภายนอกไปให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบ

กรณีที่สอง การที่พนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคทำให้รถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคเสียหาย การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบหรือไม่ นั้น เห็นว่า เป็นเรื่องที่เจ้าหน้าที่กระทำละเมิดต่อหน่วยงานของรัฐ การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจึงต้องส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดให้กระทรวงการคลังตรวจสอบตามข้อ ๑๗ วรรคสอง^{๙๐} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

ประเด็นที่สาม การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคจะส่งสำนวนกรณีพนักงานกระทำละเมิดต่อการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบให้ความเห็นแทนกระทรวงการคลัง โดยไม่ต้องส่งสำนวนให้กระทรวงการคลังตรวจสอบได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคมีหน้าที่ต้องดำเนินการตามที่ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ กำหนดไว้ โดยไม่อาจดำเนินการเป็นอย่างอื่นได้ โดยการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องแยกส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดเกี่ยวกับการชดใช้ค่าเสียหายให้แก่ทายาทของนายแดนสวรรค์ฯ และการไล่เบี้ยให้นายวิรัตน์ฯ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนที่การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคได้ใช้ให้แก่บุคคลภายนอกให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยพิจารณาตรวจสอบ และส่งสำนวนการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบละเมิดในกรณีความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่รถยนต์ของการไฟฟ้าส่วนภูมิภาคให้กระทรวงการคลังพิจารณาตรวจสอบ ส่วนในกรณีที่ปรากฏว่าผลการพิจารณาของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและกระทรวงการคลังเกี่ยวกับความรับผิดชอบของนายวิรัตน์ฯ แตกต่างกันนั้น การไฟฟ้าส่วนภูมิภาคต้องเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการการไฟฟ้าส่วนภูมิภาค เพื่อวินิจฉัยสั่งการตามข้อ ๑๘ วรรคหนึ่ง^{๙๑} ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีฯ

(ลงชื่อ) ชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์

(นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนศานต์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

^{๙๐} โปรดดูเชิงอรรถที่ ๖ หน้า ๔

^{๙๑} ข้อ ๑๘ เมื่อกระทรวงการคลังพิจารณาเสร็จแล้ว ให้ผู้แต่งตั้งมีคำสั่งตามความเห็นของกระทรวงการคลัง และแจ้งคำสั่งนั้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทราบ แต่ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายเป็นราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่จัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดชอบละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้กำกับดูแลหรือควบคุมหน่วยงานของรัฐนั้นวินิจฉัยสั่งการให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวปฏิบัติตามที่เห็นว่าถูกต้อง

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่เสียหายตามวรรคหนึ่งสั่งการตามความเห็นของกระทรวงการคลัง ให้ผู้แต่งตั้งดำเนินการเพื่อออกคำสั่งให้ชำระค่าสินไหมทดแทนหรือฟ้องคดีต่อศาลอย่าให้ขาดอายุความหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้แต่งตั้งแจ้งคำสั่งให้ผู้รับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนทราบ

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๔๔